

ЧАРЛЗ ДИКЕНС

ЕКСКУРЗИЯ С ПАРАХОД

Превод от английски: Пепа Дочева, 1984

chitanka.info

Мистър Пърси Ноукс беше студент по право и живееше в апартамент на четвъртия етаж в една от онези сгради около площад Грейс Ин, които имат просторен изглед към парка с неизменните му атрибути — наперни гувернантки и градски деца с криви крака. Мистър Пърси Ноукс беше, както се казва, „дяволски добър човек“. Той имаше широк кръг познати и рядко обядваше за своя сметка. Разговаряше за политика с татковците, ласкаеше суетността на мамичките, държеше се мило с дъщерите, уреждаше приятни забавления със синовете и лудуваше с най-малолетните издънки на фамилиите. Както онези идеали за съвършенство от препоръките на бившите икономи, той „можеше да бъде полезен във исичко“. Ако някоя възрастна жена, чийто син беше в Индия, даваше бал, мистър Пърси Ноукс беше церемониал майстор; ако някоя госпожица желаеше да сключи таен брак, той се явяваше като свидетел; ако млада съпруга дареше съпруга си с прелестно херувимче, мистър Пърси Ноукс беше първи или втори кръстник, а ако се споминеше някой член от приятелско семейство, той просто не можеше да не се появи с втората карета на опечалените с бяла кърпичка на очите и леещ сълзи — според неговото точно и изразително описание — „на поразия“!

Лесно можеше да се предположи, че развирането на такава активна дейност не може да не попречи на следването на мистър Пърси Ноукс. Самият той го съзнаваше добре и затова след един зрял размисъл реши изобщо да не учи — похвално намерение, което той осъществяваше най-достойно. Дневната му представляваща невъобразим хаос от официални и боксови ръкавици, карикатури, албуми, визитни картички, шпаги, бухалки за крикет, рисунки върху картон, разни лепила и десетки още други джунджурии, разхвърляни най-безразборно наоколо. Той вечно правеше нещо за някого или планираше някое приятно забавление, в което се криеше най-голямата му сила. Говореше с удивителна бързина, ходеше елегантно издокаран по последна мода и беше двадесет и осем годишен.

— Дявол да го вземе, чудесна идея! — си каза мистър Пърси Ноукс по време на сутрешното кафе, като размишляваше върху предложението, подхвърлено му от една дама, в чийто дом бе прекарал предишната вечер. — Великолепна идея!... Мисис Стъбс!

— Да, сър — обади се една мръсна старица, която се появи от спалнята с кофа, пълна с боклук и пепел. Това беше чистачката. —

Викахте ли ме, сър?

— Мисис Стъбс, аз излизам. Ако оня шивач ме потърси пак, кажете му... кажете му, че отсъствувам от града и че няма да ме има две седмици, а ако дойде обущарят, кажете, че съм загубил адреса, иначе отдавна щях да му пратя онази дребна сума. Помолете го да го остави отново. А ако мистър Харди ме потърси — познавате ли мистър Харди?

— Смешния джентълмен ли, сър?

— Ха, смешния джентълмен. Ако мистър Харди ме потърси, кажете му, че съм отишъл у мисис Тонтън относно разходката по реката.

— Да, сър.

— Ако дойде някой и каже, че идва във връзка с парахода, кажете му да бъде тук в пет часа днес следобед, мисис Стъбс.

— Добре, сър.

Мистър Пърси Ноукс изчетка шапката си, бръсна трохите от панталона си с една копринена кърпичка, оформи с показалец съкрушителни къдрици в косите си и се отправи към мисис Тонтън на Грейт Марлборо Стрийт, където тя заедно с дъщерите си живееше в една къща на втория етаж.

Мисис Тонтън беше симпатична на вид петдесетгодишна вдовица с телосложение на гигант и ум на дете. Търсенето на развлечения и начини за убиване на времето беше единствената цел на нейното съществуване. Тя трепереше над дъщерите си, които не бяха по-малко лекомислени от нея.

Появата на мистър Пърси Ноукс беше посрещната с всеобщи възклициания на задоволство и той, след като отвърна на поздравите, се разположи на един стол близо до работната маса на дамите с непринудеността на вече утвърден приятел на семейството. Мисис Тонтън усърдно пришиваше огромни ярки фльонги където завари на една гладка шапчица, мис Емили Тонтън плетеше шнурче за часовник, а мис Софая разучаваше нова песен на пианото — по стихове на млад офицер или полицай, или митничар, или някой друг интересен аматьор.

— Ах, вие сте чудесен! — каза мисис Тонтън, като се обърна към галантния Пърси. — Вие сте наистина душа човек! Доколкото ми е известно, идвate във връзка с разходката по реката.

— Именно точно за нея — отвърна мистър Пърси Поукс възторжено. — Приближете се насам, госпожици, за да ви разкажа всичко.

Мис Емили и мис Софая се приближиха до масата.

— Така — започна мистър Пърси Ноукс, — аз смятам, че ще бъде най-добре да съставим комитет от десет души, който да организира всичко и да ръководи цялото начинание. Освен това предлагам той да поеме и разносите.

— Отлично, точно така! — каза мисис Тонтън, която оцени високо особено тази страна на подготовката.

— След това предлагам всеки от тези десетима да има право да покани още петима души. Ще бъде необходимо да проведем заседание на комитета у дома, за да уговорим подготовката, след което ще уточним имената на поканените. Членовете ще подложат на гласуване всяко едно от предложенията за допълнителните участници и ако има и един глас против, съответното предложение ще бъде отхвърлено. Смятам, че това ще ни осигури приятна компания.

— Какъв организатор сте! — отново го прекъсна мисис Тонтън.

— Очарователно! — каза прелестната Емили.

— Не си и представях дори! — възклика Софая.

— Да, мисля, че ще се получи — отвърна мистър Пърси Ноукс, който вече беше навлязъл в стихията си. — Струва ми се, че ще стане. Ще се разходим до Нор и обратно, в каюткомпанията ще ни бъде сервиран официален студен обяд още преди тръгването, за да бъде всичко в ред и да няма объркване, а закуската ще бъде поднесена на палубата в тези... дето приличат на беседки и се намират близо до водните колела — забравих как се казват. Освен това ще наемем парахода специално за екскурзията, с оркестър, ще накараме да лъснат палубата и ще танцуваме кадрил цял ден, а освен това онези от компанията, които са музикални, ще доставят удоволствие на всички, като изпълнят нещо, и общо взето имам реални причини да се надявам, че ще прекараме един незабравим ден.

Съобщението за подготовката беше прието с всеобщ ентузиазъм. Мисис Тонтън, Емили и Софая се надпреварваха във възхвалите си.

— Но, Пърси — каза мисис Тонтън, — кажете ни кои ще бъдат десетимата джентълмени.

— О, познавам много хора, които с радост ще участвуват — отвърна мистър Пърси Ноукс. — Разбира се, включим и...

— Мистър Харди! — прекъсна го слугата, който обяви госта.

Мис Софая и мис Емили бързо застанаха в най-вълнуващите пози, които можеха да се заемат за толкова кратко време.

— Здравейте! — каза един едър четиридесетинагодишен джентълмен, който се спря до вратата и зае стойка на несръчен клоун. Това беше мистър Харди, когото вече описахме по думите на мисис Стъбс като „смешния господин“. Той беше майстор на всякакви циркови номера, изтъркани остроумия и груби шеги, което му носеше изключителна популярност сред омъжените жени и младите мъже. Вечно участвуващ в една или друга екскурзия, където с голямо удоволствие вкарваше в беда някого. Умееше да пее комични песни, да имитира файтонджии и домашни птици, да свири по особен начин с долната си устна и да изпълнява цели концерти на гребен. Погъщаше огромни количества ядене и пиене и беше близък приятел на мистър Пърси Ноукс. Лицето му беше червендалесто, гласът му — дрезгав, а смехът — оглушителен.

— Как сте? — изрече тази знаменитост през смях, сякаш на света нямаше по-голяма шега от сутрешното посещение, и се ръкуващ с младите госпожици с такава сила, като че ли ръцете им бяха дръжки на помпи.

— Вие сте точно човекът, от когото имах нужда — каза мистър Пърси Ноукс и продължи с обяснения защо му е трябал.

— Ха-ха-ха! — разсмя се гръмко мистър Харди, като чу какви са били причините и подробните относно замислената екскурзия. — О, великолепно! Чудесно! Какъв ден ще изкараме! Какво удоволствие!... Само че кога ще се заемете с подготовката?

— Няма по-хубав момент от настоящия — ако желаете, веднага.

— О! Очарователно! — завикаха дамите. — За бога, започвайте!

Пред мистър Пърси Ноукс бяха положени листи и писалка и членовете на комитета бяха уточнени, но след такива спорове между него и мистър Харди, сякаш от решението им зависеше съдбата на света. Накрая се споразумяха идущата сряда в осем часа вечерта да свикат събрание в дома на мистър Ноукс.

Сряда вечер настъпи, стана осем часът и осем от членовете на комитета дойдоха навреме. Мистър Логинс, адвокат от Бозул Корт,

изпрати писмено извинение, а мистър Самюъл Бригс, адвокат във Фърнivalс Ин, изпрати брат си — за голяма негова (на брат му) радост и немалко неприятности на мистър Пърси Ноукс. Между семействата Бригс и Тонтън съществуваше такава нестихваща омраза, каквато историята не познаваше. Враждата между Монтеки и Капулети е била нищо в сравнение с тази, която свързваше тези две знатни фамилии. Мисис Бригс беше вдовица с три дъщери и двама сина; мистър Самюъл, по-големият, беше адвокат, а мистър Алегзандър, по-малкият, усвояваше същата професия под наставничеството на брат си. Домът им се намираше на Портланд Стрийт и Оксфърд Стрийт и те се движеха в същите социални среди, както и семейство Тонтън, откъдето произтичаше и взаимната им ненавист. Ако госпожиците Бригс се появяха с шикозни капели, госпожиците Тонтън ги затъмняваха с още по-елегантни. Ако мисис Тонтън излезеше с шапка във всички цветове на дъгата, мисис Бригс веднага си слагаше боне с разцветки на клейдоскоп. Ако мис Софая Тонтън научеше нова песен, две от госпожиците Бригс ѝ излизаха насреща с дует. Веднъж семейство Тонтън спечелиха временно надмощие с помощта на една арфа, но семейство Бригс изкараха на бойното поле три китари и разгромиха напълно врага. Съперничеството им нямаше свършване.

Като се има пред вид това, че мистър Самюъл Бригс беше просто една машина, нещо като автоматичен юридически бастун, и понеже идеята за предстоящото увеселение беше дошла от мисис Тонтън, женската страна на семейство Бригс уреди на събранието да се яви брат му, мистър Алегзандър, който беше известен, и не без основание, с твърдото упорство, присъщо на един адвокат по банкрутни дела, примесено с ината на онова полезно животно, което се прехранва с бодили, така че той не се нуждаеше от много наставления. Беше му наредено изрично да се противопоставя на всички решения и най-вече при всеки удобен случай да гласува против семейство Тонтън.

Събранието беше открито от мистър Пърси Ноукс. След като приканни всички да си направят грот от бренди и вода, той изложи накратко целта на тяхното събиране и завърши с мнението, че най-напред трябва да си изберат председател, който ще има някои допълнителни права, без това да означава, че ще се престъпят конституционните граници, и на когото ще възложат одобрената от комитета подготовка за излета. Един блед млад джентълмен с широка

зелена вратовръзка и очила в същия цвят, член на благородните среди на Инър Темпъл, скочи и предложи мистър Пърси Ноукс. Познавал го отдавна и можел да каже, че на света никога не е съществувал по-достоен, по-почтен и по-добросърден човек. (Точно така! Правилно!) Младият джентълмен, който беше член на дискусионен клуб, използува възможността да направи преглед на британското законодателство от времето на Вилхелм Завоевателя до днешни дни — той се спря накратко върху кодекса, създаден от древните друиди, хвърли бегъл поглед върху принципите, положени от атинските законодатели, и завърши с пламенна възхвала на пикниците и конституционните права.

Мистър Алегзандър Бригс се противопостави на предложението. Той високо оцени мистър Пърси Ноукс като личност, но смятал, че не бива да му се дава голяма власт. (Виж ти!) Той изказа мнение, че мистър Пърси Ноукс не притежавал достатъчно честност, безпристрастност и необходимото благородство за дадената длъжност, след което се обърна с молба към всички да не разбират погрешно думите му като израз на някакво лично отношение към него. Мистър Харди защити достойния си приятел, макар че не разбра съвсем какво точно каза поради обзелото го вълнение, а може би и от брендито. Предложението беше подложено на гласуване и тъй като имаше само един глас против, мистър Пърси Ноукс беше избран по законите на конституцията и с право зае председателското място.

Оттук нататък работата на събранието продължи бързо. Председателят съобщи на колко възлизат разходите по екскурзията според неговите изчисления и всеки даде своя дял. Постави се въпросът да наемат „Инdevъr“, при което мистър Алегзандър Бригс предложи да го заменят с „Флай“, но след известни дебати се съгласи да оттегли предложението си. След това пристъпиха към главния въпрос — гласуването за участниците. На масата в един мрачен ъгъл на стаята беше поставена кутийка за чай, а всеки от членовете получи по един бял и един черен пул от табла.

След това председателят тържествено прочете следния списък на гостите, които той предлагаше: мисис Тонтън с двете ѝ дъщери, мистър Уизъл, мистър Симсън. Те бяха подложени на гласуване и се оказа, че мисис Тонтън и дъщерите ѝ отпадат. Мистър Пърси Ноукс и мистър Харди се спогледаха.

— Готов ли сте с вашия списък, мистър Бригс? — запита председателят.

— Готов съм — отговори Алегзандър и прочете следното: мисис Бригс с три дъщери, мистър Самюъл Бригс.

Церемонията беше повторена, при което се оказа, че мисис Бригс и трите ѝ дъщери отпадат. Мистър Алегзандър Бригс изглеждаше доста глупаво, а останалите от присъствуващите останаха немалко изумени от мистериозността на това, което ставаше.

Гласуването продължи, но мистър Пърси Ноукс не беше предвидил една малка подробност, която попречи програмата му да премине така, както той я беше замислил. Всички бяха отхвърлени. Мистър Алегзандър Бригс на свой ред започна да гласува против всяко предложение и накрая се оказа, че след като бяха убили три часа в усилено гласуване, са утвърдили само трима души. Как можеше да се разреши тази дилема? Или трябваше да се провали целият план, или да се направи компромис. За предпочитане беше втората възможност и мистър Пърси Ноукс предложи да се откажат от гласуването и всеки просто да заяви кого ще доведе. Предложението бе прието, семействата Тонтън и Бригс бяха реабилитирани и списъкът беше утвърден.

За великото събитие беше определена следващата сряда и всички единодушно решиха, че тогава всеки член на комитета ще носи на левия си ръкав лента от синя коприна. Според думите на мистър Пърси Ноукс параходът принадлежеше на Главната параходна компания и се намираше близо до митницата. Освен това той предложи храната и виното да бъдат осигурени от някой известен доставчик. Решиха мистър Пърси Ноукс да бъде на кораба в седем часа, за да следи за подготовката, а останалите членове на комитета заедно с гостите трябваше да дойдат в девет. Всички си наляха още гррог, присъствуващите студенти по право изнесоха няколко речи, към председателя бяха отправени благодарности и събранието беше закрито.

До този момент времето беше прекрасно и продължи да бъде такова. Мина неделята и мистър Пърси Ноукс започна да не го свърта на едно място — той непрекъснато сновеше до пристанището и обратно за голямо удивление на чиновниците и оборот на холборнските файтонджии. Дойде вторник и вълнението на мистър

Пърси Ноукс надхвърли всички граници. Той тичаше всяка минута до прозореца, за да види дали не са излезли облаци, а мистър Харди слиса целия квартал около дома на председателя с упражненията си над новата комична песен.

Мистър Пърси Ноукс спа неспокойно тази нощ — той се въртеше в леглото и сънуваше объркани сънища за отплуващи параходи, огромни часовници със стрелки, които сочат девет и петнадесет, и грозното лице на мистър Алегзандър Бригс, което надничаше от палубата и се хилеше подигравателно на безрезултатните му опити да се помръдне. Той направи върховно усилие да се качи на борда и се събуди. Спалнята беше залита от ярко слънце и мистър Пърси Ноукс скочи към часовника си с ужасното предчувствие, че са се събрали най-лошите му сънища.

Беше точно пет часът. Той пресметна времето, с което разполагаше. Трябваше му около половин час, за да се облече, и тъй като утрото беше хубаво и по това време започващо отливът, реши да се разходи по Странд, а после да наеме лодка до митницата.

Облече се, хапна надве-натри и излезе. Улиците изглеждаха така пусти и безлюдни, като че ли предната вечер са били оживени с хора за последен път. Тук-таме подранил човек със сънливи очи сваляше капаците на някой магазин, полицай или млекарка преминаваха бавно по улицата, но служините не бяха започнали още да метат пред вратите, нито бяха запалили огъня в кухните и Лондон изглеждаше необитаем. На една пресечка близо по Темпъл Бар (*Темпъл Бар — каменна врата, издигната през 1672 г., на мястото, където свършила Странд и започва Флийт Стрийт. В миналото върху вратата излагали набучени главите на екзекутираните*) имаше подвижна закусвалня. Предлагаха кафе, което варяха направо върху горящи въглени, и огромни филии с масло, скучени една върху друга като дъски в склад за дървен материал. Клиентите седяха на пейка, подпряна за сигурност и удобство на близката стена Двама млади мъже, чието шумно веселие и раздърпано облекло говореха за снощния гуляй, черпеха три жени и един ирландски работник. Някакво момче-метач стоеше наблизо и хвърляше лакоми погледи към съблазнителните деликатеси, а от другата страна на улицата наблюдаваше всичко това един полицай. Видът на мъжете и крещящите труфила на леко облечените жени изглеждаха така необичайни на ярката дневна светлина, както и

пресиленото им веселие с гръмкия смях на двамата млади мъже, които от време на време разнообразяваха забавлението си, като смачквала шапката на главата на собственика на подвижното заведение.

Мистър Пърси Ноукс отмина бързо и когато стъпи на Странд и реката блесна пред очите му, си даде сметка, че никога досега не е имал такова самочувствие и настроение.

— Лодка, сър? — провикна се единият от тримата лодкари, които изгребваха водата от лодките си и си подсвирквали с уста. — Лодка, сър?

— Не! — отвърна доста рязко мистър Пърси Ноукс, тъй като начинът, по който беше зададен въпросът, изобщо не съответствуваше на личното му величие.

— Ще пожелаете ли моя катер, сър? — запита друг за голяма чест на черупката си.

В отговор мистър Пърси Ноукс го изгледа презрително.

— До някой параход ли желаете да ви откараме, сър? — доверително запита един лодкар с вид на пожарникар. Беше облечен с избелял червен костюм, като цвета на корица на стар дворцов пътеводител.

— Да, по-бързо, „Индевър“, до митницата.

— „Индевър“! — извика оня, който беше възхвалил черупката си. — Ама аз видях как „Индевър“ потегли преди половин час.

— И аз — каза друг. — Даже може вече да е потънал, както беше претъпкан с дами и господа.

Мистър Пърси Ноукс се престори, че не обръща внимание на думите им, и влезе в лодката, която старият човек — къде с влачене, къде с бутане и дърпане — успя да прекара до него.

— Тръгвай! — извика той и лодката се плъзна по реката. Мистър Пърси Ноукс седна на току-що избърсаната седалка, а лодкарите на брега се обзаложиха, че той до митницата няма да стигне, ако ще и чудо да стане.

— Ето го, слава богу! — извика радостно Пърси, когато се приближиха до „Индевър“.

— Стой! — извика стюардът от палубата и мистър Пърси Ноукс скочи на борда.

— Надявам се, че ще заварите всичко така, както бихте желали да бъде, сър. Параходът никога не е изглеждал толкова добре.

— Така е, наистина! — отвърна председателят на комитета с неописуем възторг.

Палубата и местата за сядане бяха лъснати, имаше пейки за оркестъра, дансинг, цял куп походни столчета и сенник. Мистър Пърси Ноукс хукна надолу към кают-компанията, където сладкарите и жената на стюарда сервираха обяд на две дълги маси. Мистър Пърси Ноукс съблече палтото си и се втурна да тича назад-напред, като в същност нищо не вършеше, но беше напълно убеден, че помага на всички, в резултат на което на жената на стюарда ѝ потекоха сълзи от смях, а мистър Пърси Ноукс изплези език от умора. Камбаната на пристанището при Лъндън Бридж би и един параход за Маргейт и един за Грейвсенд се приготвиха да отплуват: крещяха хора, носачите тичаха по стълбичките, натоварени с багаж, който би сломил всеки, но не и един носач; после между лодките и параходите поставиха наклонени дъски със заковани по тях летви и пътниците се втурнаха по тях като ято кокошки, пуснати на свобода — неповторима сцена на суетене и бъркотия, после камбаната спря да бие, махнаха дъските и параходите потеглиха.

Времето минаваше, стана осем и половина, сладкарите слязоха на брега, защото обядът беше напълно сервиран, а мистър Пърси Ноукс заключи каюткомпанията и прибра ключа в джоба си, за да я отвори, когато всички се съберат, и да я представи с цялото ѝ великолепие на смяните гости. Оркестърът се появи на борда, а след него и виното.

В девет без десет пристигна вкупом комитетът. Тук беше мистър Харди със синьо сако и жилетка, бели панталони, копринени чорапи и леки обувки — пълен морски костюм; на главата си носеше сламена шапка, а под мишницата — огромен телескоп. Тук беше и джентълменът със зелените очила — с жълтеникови панталони и жилетка в същия цвят с ярки копчета; приличаше на портрет на Пол (Пол... *Виржиния* — *герои от едноименния роман на френския писател Бернарден дьо Сен Пиер (1737–1814)*) — не светията, а славният възлюблен на Виржиния. Останалата част от комитета с белите си шапки, светли сака, жилетки и панталони наподобяваха нещо средно между келнери и антилски плантатори.

Удари десет и гостите запристигаха на тълпи. Мистър Самюъл Бригс, мисис Бригс и госпожиците Бригс се появиха отделно с една

елегантна ладия. Зад тях бяха подредени трите китари в трите си зелени кальфа и две дебели папки с толкова много ноти, че и цяла седмица да свирят без прекъсване, пак нямаше да могат да изпълнят всичко. В същия момент пристигна и семейство Тонтън с още ноти и един лъв — някакъв джентълмен с басов глас и наболи рижи мустаци. Тонтън бяха в розово, а Бригс — в светлосиньо. Тонтън имаха изкуствени цветя на шапките си; тук Бригс спечелиха немалък брой точки в аванс — бяха си сложили пера.

— Как сте, скъпа? — обърна се всяка от госпожиците Бригс към госпожици Тонтън. (Думата „скъпа“ сред девойките често означава „нищожество“.)

— Благодаря, добре, скъпа — отговориха госпожиците Тонтън, след което последваха такива целувки, любезности и ръкостискания, та човек можеше да се изльже и да си помисли, че на света няма поблизки приятелки от тях, а не че всяко семейство иска да хвърли другото зад борда, както беше в действителност.

Мистър Пърси Ноукс посрещна гостите и се поклони па непознатия джентълмен по начин, който показваше, че желае да научи кой е той. Точно това искаше мисис Тонтън. Ето възможност да смае семейство Бригс.

— О! Извинете — каза небрежно главнокомандуващата на семейство Тонтън. — Капитан Хелвс — мистър Пърси Ноукс; мисис Бригс — капитан Хелвс.

Мистър Пърси Ноукс се поклони ниско, галантният капитан — също, с подобаващ размах, и семейство Бригс бяха напълно сразени.

— Тъй като за съжаление нашият приятел мистър Уизъл е възпрепятствува — продължи мисис Тонтън, — имах удоволствието да поканя капитана, като се надявам, че с музикалния си талант той ще достави голямо удоволствие на всички.

— Трябва да ви благодаря от името на комитета и да ви кажа добре дошли, сър — каза Пърси. (Тук поклоните бяха подновени.) Но, моля, заповядайте — бихте ли ме последвали? Капитане, бихте ли съпроводили мис Тонтън? Мис Бригс, ще mi позволите ли?

— Откъде го измъкнаха тоя военен? — запита мисис Бригс дъщеря си мис Кейт, когато тръгнаха след малката групичка.

— Нямам представа — отвърна мис Кейт, която щеше да се пръсне от яд, защото свирепият начин, по който този безстрашен

капитан изгледа гостите, ѝ беше подсказал, че трябва да е много важен.

Лодките с гостите пристигаха една след друга. Поканите бяха предвидени чудесно — мистър Пърси Ноукс беше съобразил, че е еднакво важно броят на младите мъже да съвпада с този на младите дами, както количеството ножове, които се намират на борда, да съответствува идеално на вилиците.

— А сега всички ли са вече тук? — запита той. Членовете на комитета (пристегнали ръцете си със сини ленти, като че ли щяха да им пускат кръв) се втурнаха да проверят и докладваха, че могат спокойно да тръгват.

— Пълен напред! — извика капитанът на паравода, който се беше покачил върху кожуха на едно от водните колела.

— Пълен напред! — повтори юнгата, застанал до люка за машинното, за да предава нареджданията към машиниста, и корабът се понесе с онзи шум, който е характерен за всички параводи и представлява приятна смесица от скърцане, пляскане, дрънчене и пърпорене.

— Еее... хе...е... е... ей! — извикаха пет-шест гласа от една лодка на четвърт миля от паравода.

— Намали ход! — извика капитанът. — Тези хора от нашите ли са, сър?

— Ноукс — извика Харди, който непрекъснато разглеждаше всички предмети, и близки, и далечни, през огромния телескоп, — това са семействата Флийтуд и Уейкфийлд, с две деца, боже мой!

— Какво безобразие, да вземат и деца! — казаха всички — Каква несъобразителност!

— Слушайте, ще стане голям майтап, ако се престорим, че не ги забелязваме! — предложи мистър Харди за голяма радост на всички присъствуващи.

Свикаха спешно военен съвет, на който решиха да приемат новопристигналите, при което мистър Харди тайно се зарече да дразни децата през целия ден.

— Стоп машини! — извика капитанът.

— Стоп машини! — повтори юнгата. Парата засвистя и всички млади дами се разпищяха в хор като по команда. Те се успокоиха едва тогава, когато храбрият Хелвс ги увери, че изпускането на пара

вследствие спирането на морски съд рядко довежда до голям брой човешки жертви.

Двама моряци се втурнаха към ръба на парахода и след известно викане, псуване и опити да уловят лодката с една кука мистър и мисис Флийтуд с мистър Флийтуд младши и мистър и мисис Уейкфийлд с мис Уейкфийлд бяха изтеглени благополучно на борда. Момичето беше шестгодишно, момчето — на около четири години. Първото беше облечено в бяла рокличка с розов пояс и изпомачкано жакетче, а на главата имаше сламена шапка със зелен воал (шест на три и половина инча); второто беше издокарано за случая с палтенце от нанкин, изпод което се подаваха нашарените му с петна и белези крака, обути в къси карирани чорапи. На главата си имаше светлосинъо таке със златиста лента и пискюл, а в ръката си държеше парче джинджифилова кифла, с която си беше поизплескало физиономията.

Параходът потегли отново, оркестърът засвири „Отплуване“, поголямата част от гостите разговаряха весело на групички, а възрастните джентълмени се разхождаха по двойки нагоре-надолу по палубата така задълбочено и упорито, сякаш всеки се беше обзаложил срещу цяло състояние, че ще издържи по-дълго. Параходът се носеше бързо надолу по реката, мъжете показваха на дамите пристанището, полицията и други красиви обществени сгради, а те се правеха на ужасени при вида на подемните машини за въглища и крановете. Мистър Харди разказваше анекдоти на омъжените жени, а те се задушаваха от смях в кърпичките си и го наричаха „палавник“, „немирник“ и така нататък, като го перваха през пръстите с ветрилата си, а капитан Хелвс правеше кратки описание на битки и дуели с най-кръвожаден вид, с което спечели възхищението на жените и завистта на мъжете. Започнаха кадрилите. Капитан Хелвс танцува първо с мис Емили Тонтън, а след това с мис Софая. Мисис Тонтън беше на върха на щастието. Победата щеше да бъде пълна, но уви! Тази мъжка непостоянност! Като изпълни по този начин своя дълг, той отиде при мис Джулия Бригс, с която танцува не по-малко от три пъти едно след друго и от която явно нямаше намерение са се отделя до края на деня.

След като мистър Харди изпълни две-три възхитителни фантазии на гребен и на няколко пъти приложи изключително забавната си шега да начертава скришом с тебешир кръст на гърба на някой от членовете

на комитета, мистър Пърси Ноукс изрази надежда, че любителите музиканти ще доставят удоволствие на всички със своя талант.

— Може би — подкани той — капитан Хелвс ще бъде така добър?

Лицето на мисис Тонтън светна, защото капитанът пееше само дуети и не можеше да ги изпълни с никой друг освен с някоя от дъщерите й.

— Наистина — започна храбрият воин, — това би било особено щастие за мен, но...

— О! Моля ви! — се развиkahа всички госпожици.

— Мис Емили, ще имате ли нещо против да изпълним един дует?

— О, ни най-малко — отвърна младата дама с тон, който недвусмислено показваше, че е изцяло против.

— Искате ли да ви акомпанирам, скъпа? — запита една от госпожиците Бригс с милото намерение да развали всичко.

— Много сме ви задължени, мис Бригс — отвърна рязко мисис Тонтън, която разбра хода й, — но моите дъщери пеят винаги без акомпанимент.

— И без глас — изхихика тихичко мисис Бригс.

— Може би — каза мисис Тонтън, като се изчерви, защото, въпреки че не чу ясно думите, схвана смисъла на репликата, — може би нямаше да е зле, ако някои хора не чуваха толкова добре гласовете на други хора.

— А може би, ако мъжете, които са верувани да ухажват нечии дъщери, имаха достатъчно собствен вкус, за да проявят интерес към дъщерите на други — отвърна мисис Бригс, — определени особи нямаше така бързо да показват злия си нрав, който, слава богу, ги отличава от някои други.

— Особи! — възклика мисис Тонтън.

— Особи — повтори мисис Бригс.

— Нахалница!

— Животно!

— Тихо, тихо! — намеси се мистър Пърси Ноукс, който беше един от малцината, дочули този диалог. — Шшт! За бога, тишина за дуета.

След известно подготвително покашлюване и тананикане капитанът запя един дует от операта „Пол и Виржиния“, като започна в ниска гама като певците, които, като заслизат надолу, един бог знае докъде ще стигнат и дали изобщо ще се издигнат пак. В музикалните кръгове това се нарича „басово пеене“.

Виж (запя той) как над океана
изплува светъл ден
и в близката дъбрава...

На това място певецът беше прекъснат от ужасни писъци, които идваха откъм дясното веслено колело.

— Детето ми! — извика мисис Флийтуд. — Детето ми! Това е неговият глас, познах го.

Мистър Флийтуд заедно с няколко мъже се спусна веднага към задната част, откъдето идваха писъците, а гостите се развикаха ужасени — всички помислиха, че невинното създание или е попаднало с главата надолу във водата, или с краката напред във витлото.

— Какво ти е? — извика примрял бащата, който се върна с детето на ръце.

— О-о! О-о! О-о! — зарева отново невръстният мъченик.

— Какво има, момчето ми? — запита отново бащата и бързо съблече палтенцето от нанкин, за да провери дали му е останала поне една здрава кост.

— О-о! О-о! Толкова се изплаших!

— От какво, момчето ми, от какво? — попита майката, като успокояваше сладурчето си.

— О! Той ми правеше такива страшни муцуни! — извика момчето и се разтрепера от ужасния спомен.

— Той! Кой? — запитаха всички и го наобиколиха.

— О! Той! — отвърна детето и посочи Харди, който се преструваше на най-загрижен от цялата компания.

Всички с изключение на семействата Флийтуд и Уейкфийлд веднага разбраха цялата работа. Веселякът Харди, в изпълнение на обещанието си, беше забелязал, че детето се запътва към другия край на парахода и изведенъж се появил пред него с възможно най-безобразно изкривено лице, с което предизвикал този пристъп на ужас.

Разбира се, на него му стана ясно, че въобще не е необходимо да отрича обвинението, а горката невръстна жертва беше заведена в каютата, където получи по един шамар от родителите си, защото си позволява да говори такива неща.

След като приключи този незначителен инцидент, капитанът поднови пеенето и мис Емили се присъедини, както му беше редът. Дуетът беше аплодиран гръмко — разбира се, идеалната самостоятелност на партиите заслужаваше тази похвала. Мис Емили изпълняваше своята част, без ни най-малко да се съобразява с капитана, а той самият пееше така силно, че нямаше дори и понятие какво прави партньорката му. След като изкара последните осемнадесет или деветнадесет такта сам, той прие аплодисментите на публиката с онази скромност, която изльчват хората, когато са убедени, че са сторили нещо, с което са взели ума на другите.

— А сега — каза мистър Пърси Ноукс, връщайки се от предната каюта, където беше отишъл, за да разлее виното — ще бъдем особено щастливи, ако госпожици Бригс ни доставят удоволствие с нещо преди обяд.

Предложението бе последвано от онзи одобрителен шум, който човек често чува на обществени места, когато никой няма ни най-малката представа с какво точно се съгласява. Трите госпожици Бригс погледнаха скромно майка си, която им отправи насърчаващ поглед, а мисис Тонтън ги изгледа всичките с презрение. Госпожиците помолиха да им подадат китарите и няколко мъже едва не изпочушиха кальфите им в желанието си да им служат. Последва любопитно изваждане на три малки ключета и мелодраматична сцена на ужас при вида на една скъсана струна, след което се започна едно безконечно завъртане, затягане, навиване и нагласяне, а през това време мисис Бригс подробно разясни на околните изключителната сложност да се свири на китара и намекна за майсторството на дъщерите ѝ в това мистично изкуство. Мисис Тонтън пошепна на съседа си, че това е „ужасно отвратително“, а дъщерите ѝ се държаха така, сякаш самите те можеха да свирят, но смятаха, че това е под тяхното достойнство.

Най-после госпожици Бригс започнаха. Изпълниха съвременна испанска композиция за три гласа и три китари. Ефектът беше поразителен. Всички обърнаха очи към капитана, за когото бяха чули, че е бил в Испания със своята част и който вероятно добре познаваше

националната музика на страната. Той беше възхитен. Това беше достатъчно — триото бе извикано на бис, аплодисментите бяха всеобщи, а семейство Тонтън преживя незапомнено поражение.

— Браво! Браво! — викаше капитанът. — Браво!

— Чудесно, нали, сър? — запита мистър Самюъл Бригс с вид на самодоволен циркаджия. Между другото това бяха първите думи, които той изрече от миналата вечер насам, след като напусна Бозуел Корт.

— Пре-възходно! — отвърна капитанът с елегантен военен жест.

— Пре-възходно!

— Прекрасен инструмент! — каза един възрастен джентълмен с гола глава, който цяла сутрин се опитваше да гледа през телескопа, на чието стъкло мистър Харди беше поставил черна лепенка.

— Чували ли сте португалска тамбурина? — запита нашият веселяк.

— А вие чували ли сте там-там, сър? — запита строго капитанът, който не изпускаше случай да се похвали със странствованията си — истински или измислени.

— Какво? — запита доста изумен мистър Харди.

— Там-там.

— Никога!

— Нито гам-гам?

— Какво е гам-гам? — запитаха любопитно няколко госпожици.

— Когато бях в Индия — започна капитанът (ето нещо ново — той е бил и в Индия!), — когато бях в Индия, веднъж отидох на няколко хиляди мили навътре в страната на гости у мой близък приятел, Рам Чоудар Дос Азуф Ал Боулар — ужасно добър човек. Една вечер, както си пушехме наргилето на прохладната му веранда, внезапно се стреснахме от появата на тридесет и четири от неговите кит-ма-гари (зашпото той разполагаше с голяма охрана) заедно със същия брой кон-су-ми, които идваха заплашително към къщата му и биеха там-та-ма. Рам скочи...

— Кой? — запита плешивият джентълмен, който беше силно заинтересуван.

— Рам — Рам Чоудар.

— О! — каза възрастният човек. — Извинете; моля, продължавайте.

— Скочи и извади оръжието си. „Хелвс — той, — момчето ми. (Винаги ме наричаше «момчето ми».) Хелвс — каза той, — чуваш ли този там-там?“ — „Чувам го“ — казах аз. Лицето му, което преди беше бледо, придоби ужасен израз; цялата му физиономия се изкриви, а тялото му се разтресе от страхотно вълнение. „Виждаш ли този гам-гам?“ — каза той. „Не“ — отвърнах аз, като се огледах наоколо. „Не го виждаш!?” — повтори той. „Не, да ме вземат дяволите, ако го виждам — казах, — освен това не знам какво е гам-гам“ — додадох аз. Стори ми се, че Рам ще припадне. Той ме дръпна настрами и с мъка, която никога не ще забравя, ми прошепна...

— Уважаеми дами, обедът е сервиран — прекъсна го жената на стюарда.

— Ще позволите ли? — запита капитанът и веднага изпълни молбата си, като поведе мис Джулия Бригс към каютата така непринудено, сякаш беше свършил разказа си.

— Какво необикновено приключение! — възклика възрастният джентълмен, който все още чакаше да чуе нещо повече.

— Какъв пътешественик! — казаха младите дами.

— Какво странно име! — казаха мъжете, които бяха пообъркани от съдържанието на историята.

— Жалко, че не довърши разказа си — обади се една възрастна дама. — Интересно, какво ли е гам-гам?

— По дяволите! — извика Харди, който до този момент мълчеше в почуда. — Нямам представа какво може да значи в Индия, но в Англия гам-гам има горе-долу същото значение като „дрън-дрън“.

— Каква ограниченост! Какво завистничество! — развикаха се всички и се запътиха към каютата, изпълнени с искрена вяра в изумителните приключения на капитана. През останалата част от деня Хелвс беше единственият лъв — нахалството и чудесата са доста сигурен пропуск за всяко общество.

По това време парадът беше стигнал до крайната точка на маршрута и вече се връщаше обратно. Вятърът, който до този момент беше попътен, започна да духа в лицата на хората, времето ставаше все по-облачно, а небе, вода и бряг придобиха онъ сив, мрачен, униформено оловен цвят, с който бояджиите замазват градинските врати, преди да ги освежат. От половин час вече припръскваше, а скоро започна да се лее като из ведро. Вятърът бързо се усилваше и

морякът на руля нееднократно спомена, че ще има буря. От страна на парахода се забелязваха леки намеци, сякаш искаше да предупреди, че ако задуха много силно, ще започне да се премята из вълните много зле, и целият му корпус взе да скърца като панер, претъпкан с дрехи. Морската болест между другото е като вярата в духове — всеки питат определен страх към нея, но малцина си го признават. Затова мнозинството от гостите се стараеха да изглеждат в прекрасно настроение, а в същност се чувствуваха крайно отвратително.

— Да не би да вали? — запита същият възрастен джентълмен, когато след известен шум и бъркотия всички се насъбраха плътно около масата.

— Струва ми се, че ръми леко — отвърна мистър Пърси Ноукс, който едва чуваше собствения си глас от дъждъа, дето плющеше по палубата.

— Духа ли? — запита друг.

— Струва ми се, не — отговори Харди, който искрено желаеше да увери и себе си в това, тъй като седеше близо до вратата и вятърът почти го вдигаше от стола му.

— Скоро ще се проясни — каза мистър Пърси Ноукс весело.

— О, разбира се! — извика целият комитет.

— Без съмнение! — казаха гостите, чието внимание в този момент беше изцяло заето със сериозното занимание да погльщат храна, да режат месо, да пият вино и прочие.

Пулсирането на моторите обаче започна да се усеща ясно. Един огромен, тежък варен овнешки бут в дъното на масата се затресе като желе, първоначално стегнатото говеждо филе сякаш беше обзето от парализа, а езиците, които бяха сервиирани в по-големи от необходимото чинии, започнаха да се държат много странно — мятаха се от единия край до другия като мухи под захлупена чаша. После сладкишите се разтрепераха до такава степен, че отчаяни, всички се отказаха от намерението си да ги усмиряват, а гъльбовият пай изглеждаше така, сякаш птиците, чиито крака стърчаха навън, забодени отстрани, се опитваха да си ги приберат вътре. Масата вибрираше и скачаше като пулса на болен от треска, а краката й имаха конвулсии — изобщо всичко оживя и се раздвижи. Изглежда, таванските греди в каютата бяха поставени с едничката цел да причиняват главоболие у хората, вследствие на което няколко

възрастни джентълмени изпаднаха в лошо настроение. В момента, в който стюардът изправеше ръжените, те падаха на пода и колкото и да се стараеха всички дами и джентълмени да останат седнали на столовете си, те просто им се изпълзваха. На няколко пъти се чуваха обезкуражаващи молби за чашка бренди, лицата на гостите претърпяха най-странны промени, един джентълмен без всякакви видими причини изведнъж скочи от масата и хукна нагоре по стъпалата с невероятна бързина, като се сблъска със стюарда, който в този момент слизаше.

Махнаха покривката, сервираха десерта и напълниха чащите. Клатушкането на парахода се засили; няколко от гостите започнаха да усещат световъртеж и придобиха вид на току-що станали от сън. Младият джентълмен с очилата, който от известно време беше в променливо състояние — в един миг ведър, в следващия мрачен, като въртящия се фар на брега, — внезапно изяви желание да вдигне тост. След няколко неуспешни опита да запази вертикално положение, той успя да се хване с лявата си ръка за масата и изрече следното:

— Дами и господа! Сред нас се намира един джентълмен — бих казал, непознат (тук сякаш ораторът беше нападнат от мъчителна мисъл; той мъкна и придоби странен израз), — чиито способности, чиито пътешествия, чието дружелюбие...

— Извинете, Едкинс — внезапно го прекъсна мистър Пърси Ноукс, — Харди, какво ви е?

— Нищо — отвърна „смешният джентълмен“, комуто едва бяха останали сили за тези две срички.

— Искате ли чаша бренди?

— Не! — отговори Харди с тон, пълен с възмущение, и вид, ведър като Темпъл Бар в шотландска мъгла. — Защо трябва да искам бренди?

— Извинете, Едкинс — каза вежливият Пърси. — Стори ми се, че на нашия приятел не му е добре. Моля, продължавайте...

Тишина.

— Моля, продължавайте.

— Мистър Едкинс го няма — извика някой.

— Извинете, сър — каза стюардът, като изтича към мистър Пърси Ноукс, — извинете, сър, но джентълменът, който току-що излезе на палубата — този със зелените очила, — струва ми се, е много зле, а младият джентълмен, който свиреше на цигулката, каза, че

ако не му дам малко бренди, няма да отговаря за последствията. Вика, че имал жена и две деца и не знаел какво ще стане с тях, ако хвърли топа, и май е готов да я свърши тая работа всеки момент. Онзи с фланжолета, и той беше доста зле, ама се пооправи, само дето е вирвода от пот.

Вече всички преструвки бяха безпредметни — гостите се довлякоха до палубата; мъжете все гледаха нагоре към облаците, а жените, загърнати коя с каквото намери, се бяха проснали по и под столовете в най-окаяно състояние. Никоя весела компания не е преживявала такъв вятър, дъжд, премятане и подхвърляне. По адрес на мистър Флийтуд младши се чуха няколко протестни вопъла, но те си останаха безпоследствени, понеже родителското тяло не беше на себе си. Това забавно дете пищя с всички сили, докато остана без глас, след което го смени малката мис Уейкфийлд и продължи до края на пътуването.

Няколко часа по-късно мистър Харди беше забелязан в поза, която накара приятелите му да предположат, че се е заел да съзерцава най-внимателно водните дълбини; само го съжалиха, задето любовта му към красотите на природата го заставя да стои толкова дълго в положение, опасно при всички случаи, но особено за човек като него, който е предразположен към високо кръвно.

Успяха да стигнат до митницата чак в два часа сутринта в четвъртък, унили и изнемощели. Семейство Тонтън се чувствуваха прекалено зле, за да дразнят семейство Бригс, а последните бяха прекалено изтощени, за да се заяждат с Тонтън. Единият от кальфите с китарата беше изчезнал някъде по пътя с файтона и мисис Бригс не се поколеба да заяви, че Тонтън са подкупили някого от носачите, за да го изхвърли. Мистър Алегзандър Бригс е вече против тайното гласуване и каза, че от личен опит се е убедил в неговата несъстоятелност, а когато запитваха мистър Самюъл Бригс за неговото становище по въпроса, той отговаряше, че няма мнение нито по този, нито по който и да е друг въпрос.

Мистър Едкинс — младият джентълмен със зелените очила — продължава да произнася речи при всеки появил се случай и те са все така недостижими по дължина и красноречие. И ако вече не е станал съдия, по всяка вероятност работи като адвокат в Новия централен криминален съд.

Капитан Хелвс продължи да ухажва мис Джулия Бригс, за която може би щеше и да се ожени, ако за нещастие не се наложи мистър Самюъл да го арестува служебно по нареддане на господата Скрогинс и Пейн, тъй като безстрашният капитан беше благоволил да събере дълговете на фирмата им, но с характерната за военните умове разсеяност бе пропуснал да води сметка за сумите с онази досадна прецизност, която случаят е изисквал.

Мисис Тонтън се оплаква, че се е излъгала в него. След като е бил представен на семейството именно на борда на пощенския паракод за Грейвсенд, той е трябало да се окаже достоен за уважение.

Мистър Пърси Ноукс си е все така весел и безгрижен.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.